

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ СВІТОВОГО КІНОМИСТЕЦТВА

Спеціальність	026 Сценічне мистецтво
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Освітньо-професійна програма / Освітньо-наукова програма	Освітньо-професійна програма «Сценічне мистецтво («Акторське мистецтво драматичного театру», «Акторське мистецтво театру ляльок»)» Освітньо-професійна програма «Сценічне мистецтво («Режисура драматичного театру», «Режисура театру ляльок»)»
Курс	4
Семестр	7 - 8
Обсяг дисципліни (години / ECTS)	120 годин / 4 кредити
Статус дисципліни (обов'язкова / вибіркова)	Обов'язкова
Мова викладання	Українська
Прізвище, ім'я, по батькові	Черкасова Наталія Олександрівна
Науковий ступінь, вчене/почесне звання	кандидат мистецтвознавства, доцент
Інформація про викладача	старший викладач
Посада	
Профіль викладача, e-mail	http://orcid.org/0000-0001-9813-2543 natalia.cherkasova@num.kh.ua
Анотація	Силабус навчальної дисципліни складено відповідно до освітньо-творчої програми підготовки бакалаврів сценічного мистецтва. Силабус визначає обсяг знань здобувачів, алгоритм вивчення дисципліни, необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень здобувачів.
Мета дисципліни	є вміння комплексного аналізу художньо-виражальних, виробничих, ідеологічних принципів побудови фільмів різних жанрово-видових форм в контексті часу. Передбачено вивчення культурно-історичних аспектів фільмотворення, еволюції кіномови, творчої спадщини видатних акторів і режисерів, знакових фільмів світового і

Програмні результати навчання

вітчизняного кіномистецтва.

ПР04. Здійснювати пошук необхідної інформації у професійній літературі, в мережі Інтернет та інших джерелах.

ПР06. Аналізувати проблемні ситуації й приймати обґрунтовані рішення для їх розв'язання.

ПР07. Генерувати та концептуалізувати художню ідею та твір.

ПР09. Співвідносити мистецькі ідеї та твори із соціальним, культурним та історичним контекстом для глибшого їх розуміння.

ПР17. Аналізувати та враховувати естетичні запити глядачів.

ПР20. Організовувати та керувати професійним розвитком осіб та груп, розробляти та реалізовувати творчі проєкти.

Загальні компетентності

ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК03. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК07. Здатність працювати в команді.

Фахові (спеціальні) компетентності

СК07. Здатність до розуміння та оцінювання актуальних культурно-мистецьких процесів.

СК08. Здатність оперувати новітніми інформаційними й цифровими технологіями в процесі реалізації художньої ідеї, осмислення та популяризації творчого продукту.

СК09. Здатність співвідносити особисте розуміння художньої ідеї та твору із зовнішнім контекстом.

СК11. Здатність до спілкування з широкою професійною та науковою спільнотою та громадськістю з питань сценічного мистецтва та виробництва, до взаємодії із представниками інших творчих професій.

СК12. Здатність передавати знання про сценічне мистецтво та практичний досвід фахівцям і нефахівцям.

По закінченні вивчення навчальної дисципліни здобувач буде

Знати:

- основні етапи розвитку світового кіномистецтва;
- специфіку української моделі авторського кінематографу;
- сучасні тенденції та перспективи розвитку світової кіноіндустрії;
- усвідомлювати зв'язки між розвитком технологій та можливостями національних кінематографій;
- особливості авторського стилю видатних кіномитців;
- еволюцію акторської майстерності у контексті світового кінематографу;
- фахову термінологію сучасної світової кіноіндустрії.

Уміти:

- аналізувати творчі задуми, виразні елементи авторського стилю провідних акторів і режисерів;
- виявити ознаки, концепти відображення національної ідеї в моделях авторського українського кіно;

**Зміст
навчальної дисципліни**

- усвідомлювати естетико-психологічний аспект сприйняття аудіовізуальної інформації;
- аналізувати вплив сучасних технологій на формування новітніх форм сучасної кінематографічної естетики;
- усвідомлювати взаємовпливи зображальних, візуальних, пластичних складових в акторській майстерності;
- виявити трансформації сучасного кіноконенту, соціуму доби нових аудіовізуальних технологій.

Перелік тем

Тема 1. Становлення світового кінематографа (1895–1915). Вплив суміжних мистецтв.

Тема 2. Формування основних складових світової кіноіндустрії.

Тема 3. Особливості візуальної мови німого кіно.

Тема 4. Художня своєрідність українського кіномистецтва на початковому етапі.

Тема 5. Еволюція виразних можливостей кіномови.

Тема 6. Німецький експресіонізм: естетичні і філософські особливості.

Тема 7. Українське кіномистецтво в умовах національно-культурної автономії (1922–1930).

Тема 8. «Класичний Голлівуд»: художні пошуки, творчість провідних митців, мистецькі здобутки.

Тема 9. Імперія Уолта Діснея і шедеври світової анімації.

Тема 10. Кінематограф доби тоталітаризму: фільми, режисери, тенденції.

Тема 11. Неореалізм в італійському кіномистецтві.

Тема 12. «Нова хвиля»: особливості, персоналії, фільми.

Тема 13. Пошуки нових художніх змістів, образності в європейському кінематографі 1960–1970-х рр.

Тема 14. Українське поетичне кіно: фільми, режисери, тенденції.

Тема 15. Кіномистецтво США в соціокультурному контексті 1960–1970-х рр. Нові фактори впливу.

Тема 16. Розквіт неігрового кінематографу в другій половині ХХ століття.

Тема 17. Українське кіномистецтво доби Незалежності.

Тема 18. Розвиток українського кінематографу під час російсько-української війни.

Види занять

Групові практичні заняття, самостійна робота.

Методи навчання

словесний метод (лекційний матеріал); практичний метод (практичні заняття); робота з навчально-методичною літературою (опрацювання); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (відпрацювання вивченого матеріалу).

Форми та методи оцінювання

Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до [Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти](#).

Поточний контроль (тах 60 балів): робота на практичному занятті, зокрема виконання практичних завдань та усні відповіді/коментування; виконання домашніх завдань,

Підсумковий семестровий контроль (тах 40 балів): іспит (практичний показ вивченого матеріалу) Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни й отримання за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 20 балів.

Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.

Особливості та політики дисципліни

Під час вивчення навчальної дисципліни викладач та здобувачі комунікують завдяки таким засобам, як: Zoom, листування через e-mail, посилення на google-диск.

Від студентів очікується регулярне відвідування усіх видів занять згідно з розкладом.

Порядок повторного проходження контрольних заходів та ліквідації академічної заборгованості визначено [Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти](#).

Необхідною вимогою під час навчання є дотримання академічної доброчесності (списування (в т.ч. і з використанням гаджетів) під час поточного та підсумкового контролю заборонено).

В університеті панують взаємоповага, шанобливість, чесність.

Рекомендовані джерела інформації

1. Брюховецька Л. І. (2011). Кіномистецтво: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ : Логос. 391 с.
2. Борис І.О. (2016). Специфіка роботи актора та режисера в українському поетичному театрі та кіно // Культура України. №54. С. 286-296.
3. Госейко Л. (2005). Історія українського кінематографа 1896-1995. Київ : KINO-KOLO. 464 с.
4. Десятник Г. (2015). Від задуму до екрана: тексти лекцій. Київ : КНУ. 226 с.
5. Десятник Г.О., Лимар Л.Д. (2020). Основи акторської майстерності в екранній творчості: тексти лекцій [науковий редактор доктор наук із соціальних комунікацій Гоян В.В.]. Київ, Інститут журналістики КНУ імені Тараса Шевченка. 108 с.
6. Зубавіна І. Б. (2007). Кінематограф незалежної України: тенденції, фільми, постаті. Київ : Інститут проблем суч. мис-ва. 296 с.
7. Кракауер З. (2009). Від Калігарі до Гітлера – психологічна історія німецького кіна / перекл. з німецької. К. : Грані-Т. 384 с.

8. Миславський В. Н. (2024). Західний кінематограф. Концептуально-термінологічний словник. Харків : ТОВ Видавництво «Точка». 228 с.
9. Нариси з історії кіномистецтва України (2006). редкол.: В.Сидоренко (голова) та ін. Київ : Інтертехнологія. 864 с.
10. Погребняк Г.П. (2002). Видатні постаті в історії кінорежисури: навчальний посібник. Київ : НАКККиМ. 114 с.
11. Роднянський О.(2016). Виходить продюсер. Київ : Брайт Стар Паблішинг. 408 с.
12. Українське кіно від 1960-х до сьогодні. Проблема виживання: зб. наук. статей (2010). Упоряд. Л.Брюховецька. Київ : Задруга. 252 с.
13. Bordwell D., Thompson K. (2003). Film History: An Introduction. McGraw-Hill. 788 p.
14. Elsaesser T. (2005). European Cinema. Face to Face with Hollywood. Amsterdam University. 567 p.
15. Robert C. (1985). Allen, Gomery Douglas. Film History: Theory and Practice. New York, San Francisco. 276 p.

Інтернет-ресурси.

16. Державне агентство України з питань кіно – URL: <http://dergkino.gov.ua/>
17. Креативна Європа – URL: <https://www.culturepartnership.eu/>
18. Національна спілка кінематографістів України – URL: <http://www.ukrkino.com.ua/home/>
19. Інтернет-журнал про авторське кіно «Cineticle» – URL: <http://cineticle.com/>
20. Український онлайн-кінотеатр ТакFlix – URL: <https://takflix.com/uk>
21. Український культурний фонд - URL: <https://ucf.in.ua/>
22. Офіційний сайт UA: Культура – URL: <https://culture.suspilne.media/>
23. The Hollywood Reporter – URL: <https://www.hollywoodreporter.com/>
24. Variety – URL: <https://variety.com/>

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Історія світового кіномистецтва», затвердженої науково-методичною радою Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського «27» серпня 2024 р.

